

Dni kresťanskej kultúry IV.

Malý kurz veľkých dejín sakrálneho umenia

Téma: Sv. Martin z Tours v Roku sv. Martina (1620 rokov od jeho smrti)

Osobnosť: Ladislav Hanus (110. výročie narodenia)

Miesto konania: Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka Spišská Kapitula – Spišské Podhradie

Termín: 24.-26. október 2017

Ak chceš absolvovať malý kurz veľkých dejín kresťanského umenia a zažiť spoločenstvo tých, ktorí v atmosfére duchovného centra Spišskej diecézy chcú porozumieť umeniu, spoznať nové osobnosti Katolíckej cirkvi na Slovensku a zároveň zažiť intelektuálno-duchovnú skúsenosť s Bohom príd' na Spišskú Kapitolu na IV. ročník Dní kresťanskej kultúry. Tieto dni, ktoré sa konajú v dňoch 25.-26. októbra 2017 sú adresované predovšetkým pre študentov 1-4. ročníka cirkevných gymnázií, stredných škôl, základných umeleckých škôl, pre žiakov 9. ročníka ZŠ, učiteľov výtvarnej výchovy, náboženstva a dejepisu. Bolo by vhodné, aby študenti prišli podľa možnosti v sprievode pedagóga. Ideálnym by bolo, ak by sa študenti zúčastnili celého programu počas oboch dní, avšak v prípade nemožnosti môžu si vybrať na akom programe sa chcú zúčastniť. Tento druh intelektuálno-duchovnej formácie vedie tvorca tohto podujatia profesor cirkevných dejín a sakrálneho umenia v spišskom seminári HEDr. Ľuboslav Hromják, absolvent Gregoriánskej univerzity v Ríme, spolu s jeho hosťami. Cieľom týchto Dní kresťanskej kultúry je vyvolať predovšetkým u mladej slovenskej generácie záujem o kresťanskú kultúru, nadväzujúc tak na myšlienky prof. Ladislava Hanusa, ktorý za vrchol kultúrnosti považoval nábožnosť, preto akcent je na duchovnosti. Tieto dni majú poskytnúť možnosť zažiť cez poznávanie kresťanskej kultúry duchovnú skúsenosť, založenej na rozumovom poznávaní a hľadaní širších súvislostí cez optiku duchovna. Súčasťou programu sú tiež možnosti zapojiť sa do duchovného programu spolu so spišskými bohoslovcami v seminárskej kaplnke, ako aj duchovné aktivity ako spoločná modlitba, svätá omša v katedrále ako aj možnosť prístúpenia k sviatosti zmierenia. Dni kresťanskej kultúry môžu pomôcť aj pri spoznávaní duchovného povolania uprostred tých, ktorí sa v tomto spoločenstve formujú.

Záujemcovia si môžu pozrieť jednu z prednášok z minuloročných Dní kresťanskej kultúry III. na stránke: <https://www.youtube.com/watch?v=ddg1fvGsyk>

Predpokladaný program dní:

24. október (utorok): večer možnosť ubytovania do 18.00 v budove Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka.

18.00 – večera

19.30 – Zoznamovacie stretnutie (Malá aula spišského seminára)

20.15 – októbrová pobožnosť (seminárska kaplnka)

25. október (streda):

*7.30 – ranné chvály (profesorská kaplnka)

7.45 – raňajky

8.30 – 8.40 – Úvodné pozdravy

8.40 – 9.00 – *Život sv. Martina z Tours* (prof. Anton Tyrol, generálny vikár Spišskej diecézy)

9.00 – 9.20 – *Ikonografia sv. Martina z Tours* (Dr. Ľuboslav Hromják)

9.20 – 9.30 – diskusia k prednáškam

9.30– 9.45 – prestávka

9.45 – 10.10 – *Premietanie dokumentárneho filmu o sv. Martinovi*

10.10 – 10.50 – *Architektúra Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule* (Ing. Magdaléna Janovská)

10.50 – 11.00 – diskusia k prednáške

11.00 – 11.15 – prestávka

11.15 – 11.40 – *Umelecko-historické pamiatky Spišskej Kapituly so svätomartinskou tematikou v sochárskom a výtvarnom umení* (Dr. Ľuboslav Hromják)

11.40 – 11.50 – prestávka

11.50 – 12.15 – *Sv. Martin – muž lásky, obety a viery* (Mgr. Marián Sivoň)

12.15 – 12.30 – diskusia k prednáškam

12.30 – obed

Popoludňajší blok:

14.00 – 15.00 – *Prehliadka Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí* (Dr. Ľuboslav Hromják)

15.00 – 15.40 – *Niekoľko slov o sv. spovedi* (Mgr. Martin Majda) – učebňa č. 6

15.40 – 16.45 – možnosť prístúpenia k sv. spovedi

17.00 – slávnostná sv. omša pri výročí posviacky katedrálneho chrámu

18.15 – večera

19.00 – 20.00 – *O rozlišovaní duchovného povolania* (Dr. Ľuboslav Hromják) + svedectvo bohoslovcov o rozpoznaní duch. povolania

20.15 – októbrová pobožnosť – modlitba sv. ruženca (seminárska kaplnka)

20.45 – neformálna diskusia o rozlišovaní duchovného povolania a možnosť osobného rozhovoru (malá aula)

26. október (štvrtok):

*6.30 – ranné chvály (profesorská kaplnka)

6.45 – sv. omša latinská (seminárska kaplnka)

7.20 – raňajky

8.20 – 8.40 – *Biografický profil Ladislava Hanusa* (Dr. Ľuboslav Hromják)

8.40 – 9.00 – *Niekoľko slov k priebehu a realizácii výstavy o Ladislavovi Hanusovi* (doc. Viliam Gruska)

9.00 – 9.10 – prestávka

9.10 – 9.30 – *Literárny kerub Ladislava Hanusa* (doc. Viliam Gruska)

9.40 – 10.00 – *August Rodin – priekopník moderného sochárstva a jeho dielo Kráčajúci muž* (1911, Mgr. Peter Krupa ml.)

10.00 – 10.20 – diskusia

10.20 – 10.40 – prestávka

10.40 – 11.00 – *Kostol ako symbol – predstavenie knihy* (Anna Svetková, akademická maliarka a reštaurátorka)

11.00 – 11.20 – *Rozprava o kultúrnosti – predstavenie knihy* (Dr. Ľuboslav Hromják)

11.20 – 11.40 – diskusia

11.40 – 12.20 – prehliadka Biskupskej rezidencie

12.30 – obed

Vstupné na podujatie je zadarmo

V prípade záujmu o ubytovanie alebo o stravu:

poplatok za ubytovanie v priestoroch bloku C bývalého Učiteľského ústavu na Spišskej Kapitule na jeden deň **8 eur**

poplatok za celodennú stravu **6.50 eur**; raňajky 1.10 eur, obed 3.20 eur, večera 2.20 eur

Záujemcovia o toto podujatie kontaktovať: hromjak@kapitula.sk najneskôr do 22.10.2017

Platbu možno uskutočniť vo stredu alebo vo štvrtok u personalistiky Mgr. Márie Pollákovéj v čase od 10.30 – 11.00

*V prípade záujmu učiteľov alebo katechétov o **Víkendové dni kresťanskej kultúry**, ktoré sa budú konať v dňoch 27.10 – 29.10, ktoré budú obobatené o diskusie s prof. Júliusom Rybákom a doc. Viliamom Gruskom, ktoré sú určené pre intelektuálov, katechétov, učiteľov a záujemcov o kultúru, možno sa individuálne zablásiť prostredníctvom formulára:*

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdvXBQuzCzK5WsYfrjQtKzCQaffUB8aoRCZlagWdLPYF6W0A/viewform?c=0&n=1>

Informácie o prednášajúcich:

doc. Ing. Viliam Gruska (1936), scénograf, etnograf, dramaturg, scenárista a režisér, vysokoškolský pedagóg, autor výstavy o prof. Ladislavovi Hanusovi. Študoval na SVŠT v Bratislave (1954 – 1959). Pôsobil v STV (vedúci konštrukčného oddelenia, scénografickej výroby, odboru scénografie, 1962 – 1971) a v Slovenskej filmovej tvorbe (architekt, 1971 – 1975). Od roku 1976 bol scénickým výtvarníkom v slobodnom povolání. Od roku 1985 pôsobí na Katedre scénografie DF VŠMU v Bratislave. V roku 1990 bol predsedom Výboru MS. Podieľal sa na formovaní Lúčnice (tanečník sólista, pedagóg tanca, asistent choreografa, choreograf, 1954 – 1970) a FS Technik (pedagóg tanca, choreograf, 1961 – 1964). Je autorom mnohých scénických programov na folklórnych festivaloch.

HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD (1976), historik a znalec sakrálneho umenia, kňaz Spišskej diecézy. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte CMBF UK v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí (Mgr., 2000). Venuje sa cirkevným dejinám so zameraním na výskum cirkevných a slovenských dejín XX. storočia v Tajnom vatikánskom archíve a v iných archívoch Svätej stolice. Licenciát a doktorát z cirkevných dejín získal na Pápežskej Gregoriánskej univerzite v Ríme. V súčasnosti pôsobí na Katedre filozofie a histórie na Teologickom inštitúte TF KU v Spišskom Podhradí. Prednášal na viacerých univerzitách a na vedeckých konferenciách na Slovensku, Taliansku, Španielsku, Chorvátsku, Českej republike, Maďarsku, Rumunsku, Ukrajinu, Lotyšsku a v Peru. Je členom viacerých historických vedeckých inštitúcií a tiež členom Rady pre históriu pri KBS.

Ing. arch. Magdaléna Janovská architektka, realizátorka historických výskumov v oblasti architektúry

Svoju činnosť zameriava najmä na tvorbu v historickom prostredí. Je úspešnou autorkou viacerých pamiatkových výskumov. Podieľala sa tiež na pamiatkovom výskume Katedrály sv. Martina v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí. Žije a pôsobí v Levoči.

Mgr. Peter Krupa st. – maliar, grafik, rezbár (1944). Absolvoval štúdium na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove. Väčšiu časť svojej umeleckej tvorby tvoril v Spišskom Podhradí, kde pôsobil aj ako riaditeľ ZUŠ. Debutoval výstavou v roku 1976 v Levoči. Vlastnú tvorbu predstavil na viacerých výstavách doma i v zahraničí (Španielsko, Poľsko, Kanada, Japonsko). Je koordinátorom pleneru na Spišskej Kapitule *Meditácie v Spišskom Jeruzaleme*. V súčasnosti žije a tvorí v Levoči.

Mgr. art. Peter Krupa ml. (1979) sochár. Absolvoval štúdiá na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave na Katedre sochárstva a je absolventom doktorandského štúdia na VŠVU. K zahraničným semestrálnym stážam patrí Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu, Slippery Rock University of Pennsylvania, USA. Ako asistent pôsobil na Alma mater v Ateliéri priestorových

komunikácií do roku 2011. Zúčastňuje sa na výstavách, sympóziách doma a zahraničí. Venuje sa soche, multimédiám a videu. Aktuálne žije a pôsobí v Spišskom Podhradí.

Mgr. Martin Majda (1984) – prefekt Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte TF KU v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí (Mgr., 2008). V súčasnosti je doktorandom TF Katolíckej univerzity v Ružomberku na Katedre praktickej teológie.

Mgr. Marián Sivoň (1980) – autor kníh s náboženskými reflexiami. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na Teologickom inštitúte TF KU v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí (Mgr., 2004). V súčasnosti pôsobí ako správca farnosti Letanovce.

Anna Svetková (1951) významná slovenská reštaurátorka, akademická maliarka

Dlhoročná reštaurátorka pôsobiaca v reštaurátorskom ateliéri v Spišskom múzeu v Levoči. Počas dlhoročnej tvorby vyšlo spod jej rúk mnoho zachránených umeleckých diel od gotiky po 19. storočie. Venuje sa hlavne reštaurovaniu stredovekej, gotickej tabuľovej maľby. Reštaurovala tiež tabuľové maľby z hlavného oltára sv. Martina v Lipanoch z roku 1526. V roku 2011 sa stala nositeľkou ceny Fra Angelica v oblasti výtvarného umenia za prínos kresťanských hodnôt do umenia.

Mons. prof. ThDr. ThBibl.Lic. Anton Tyrol, PhD. (1960), generálny vikár Spišskej diecézy, odborník na biblické vedy. Absolvoval štúdium filozofie a teológie na CMBF UK v Bratislave (1984). Študoval na Fakulte biblických vied a archeológie (Studium Biblicum Franciscanum) v Jeruzaleme, kde získal licenciát z biblických vied. Po návrate na Slovensko v roku 1996 začal vyučovať na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí, kde doteraz prednáša Starý zákon a hebrejčinu. Je iniciátorom slávenia Roka sv. Martina v Spišskej diecéze.